

[Edel Saunte.]

at det i tilfælde, hvor det er nødvendigt at afbryde svangerskabet, skal gøres således, at alle kvinder i dette land får den bedst mulige hjælp, at de også på dette område bliver lige for loven ligesom på alle andre områder.

Erna Sørensen: Det er en ganske ejendommelig atmosfære, der står om spørgsmålet om svangerskabslovens gennemførelse på nuværende tidspunkt, en atmosfære, som man ikke kan leve i uden at føle, at der må være alvor i de henvendelser, som er kommet, dels fra lægerne, dels fra bevægelsen „Unge Hjem“ og i de personlige henvendelser, som i de sidste dage er rettet til mig fra nær og fjern i Danmark.

Rent indledningsvis vil jeg sige, at det er en helt utrolig ukyndighed, de, som har skrevet til os, lægger for dagen om, hvad der gælder af love i dag. Man får det indtryk, at det er første gang, vi skal vedtage en svangerskabslov, medens vi dog har haft en lov fra 1937, trådt i kraft i 1938, hvorefter der er skabt en vis praksis, ikke mindst på grundlag af de cirkulærer, der er udstedt i henhold til loven på foranledning af de mange læger, som skulle anvende loven i praksis, og mødrehjælpen, som jo har haft sin gerning i hele dette store arbejde.

Det, der skal ske i dag, er i realiteten en stadfæstelse af den praksis, som er gældende, og er ikke andet end det, der i virkeligheden blev vedtaget ved den første lov, hvad angår indikationen, hvor alfa og omega er, at man ikke kan foretage svangerskabsafbrydelse, uden at der er fare for kvindens liv eller helbred. Fortolkningen af denne vending førte til de nævnte cirkulærer, som man i dag har ønsket indarbejdet i loven for derigennem at skabe en mere ensartet praksis over hele landet. Der står vi i dag, og det undrer mig, at man ikke på møder har givet så tilstrækkelige oplysninger, at i hvert fald den side af sagen har været klar for dem, der har lyttet til indlæggene om svangerskabsloven. Jeg har ligesom det ærede medlem fru Edel Saunte på mange møder rundt omkring i landet gjort rede dels for kommissionens arbejde, da det var afsluttet, og senere for det udvalgsarbejde, som har fundet sted her, og jeg har ikke mødt den modstand, som nu er

kommet frem, og som man efter min opfattelse ikke kan sidde overhørig. Jeg har først og fremmest den opfattelse, at lægerne, gynækologerne, har taget sagen op til personlig drøftelse indbyrdes og har ændret, kan man godt sige, deres indstilling overfor svangerskabslovens praktisering, idet noget må have kaldt på dem, således at de føler, at den tidligere måske mere eller mindre rutinemæssige behandling af de sager, hvorom der var givet indstilling, må ændres, fordi de føler, at de af rent menneskelige grunde må være positivt med i arbejdet.

Henvendelsen fra bevægelsen „Unge Hjem“ kalder i og for sig ikke på ret megen forståelse. Dermed mener jeg, at man ikke på forhånd kan tage så venligt imod den, som man egentlig gerne ville, fordi den vidner om en utrolig uoplysthed og om en indstilling på forhånd, som man ikke skulle have ventet. Jeg mener i hvert fald, at de unge skulle have givet udtryk for, hvad de agtede at gøre for at hindre fremtidige svangerskabsafbrydelser, et positivt program, der spændte vidt, altså i lighed med det program, som den anden sammenslutning, vi mødte i kommissionen, fremkom med, et program, som mange gode, stærke mænd lagde navn til, ryg til, kan vi vel også sige, men som man, formentlig af økonomiske grunde, har måttet opgive. Da ville man på en helt anden måde have været lydhør overfor den henvendelse, som nu er sket. Men nok om det.

Jeg mener, at vi her i sidste øjeblik står overfor noget positivt. Vi kan foretage en forbedring af dette lovforslag, der har været til afstemning ved anden behandling og i hovedtrækkene bygger på indikationsstillingen, med hensyn til hvilken der ikke fra lægernes side er ønsket nogen ændring eller udtalt nogen kritik.

Spørgsmålene har samlet sig om dette ene: samrådenes sammensætning, og jeg måtte have det indtryk, at vi ved den ændring, som gik ud på, at man såvidt muligt sikrede sig, at den stedlige overlæge kom med i samrådet, havde dækket ind overfor de synspunkter, som lægerne havde givet udtryk for; dette har åbenbart ikke været tilfældet. Det viste den polemik, som opstod, og jeg fandt det da ganske naturligt, at vi påny fik indkaldt de herrer gynækolo-